

KARTA EWIDENCYJNA ZABYTKU NIERUCHOMEGO NIE / WPISANEGO DO REJESTRU ZABYTKÓW

3. Miejscowość

MYŚLIBÓRZ

1390

1. Nazwa

KAMIENICA

2. Czas powstania

XIX w.

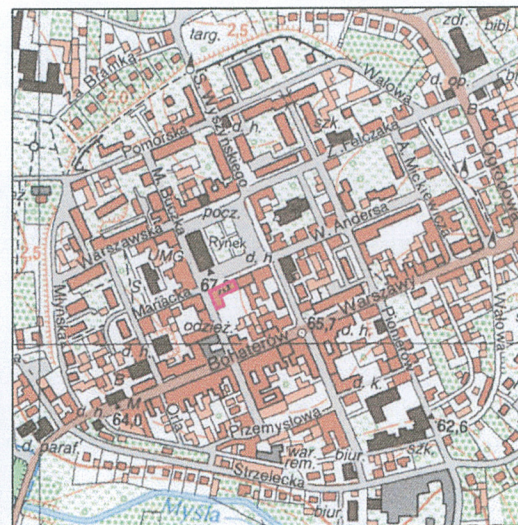
4. Adres

Myślibórz ul. Rynek im. Jana Pawła II nr 2
nr ewidencyjny działki: 147/36 obr. Myślibórz 2
nr księgi wieczystej:

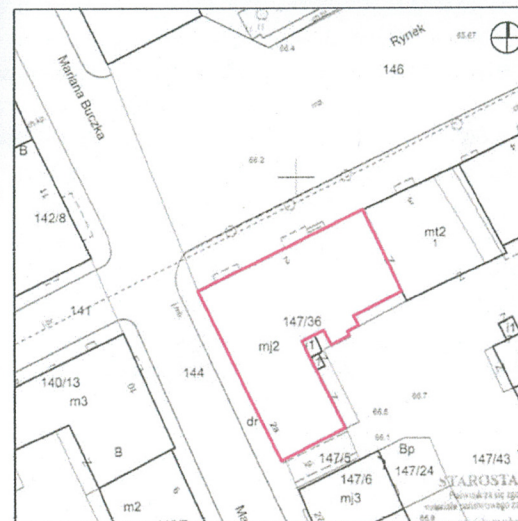
11. Materiały graficzne

Kamienica, widok z kierunku północno – zachodniego.

Plan orientacyjny. skala 1:10 000

Plan sytuacyjny. skala 1:1000

5. Przynależność administracyjna

Województwo: Zachodniopomorskie

Powiat: Myśliborski

Gmina: Myślibórz

6. Współrzędne geograficzne

N: 52°55' 26" E: 14°51'58"

7. Poprzednie nazwy miejscowości

Soldin

8. Właściciel i jego adres

Gmina Myślibórz

9. Użytkownik i jego adres

Gmina Myślibórz

10. Formy ochrony

Budynek znajduje się na terenie
Starego Miasta wpisanego do rejestru
zabytków nieruchomych Województwa
zachodniopomorskiego pod Nr 37
z dnia 1955-04-22

A-1724

9.02.2018

12. Historia

Historia budynku z/w na brak źródeł jest trudna do odtworzenia. Należy przyjąć, że został on wybudowany po roku 1785, kiedy to miał miejsce pożar miasta. Analizując strukturę budynku widać, że powstał on z połączenia dwóch budynków: znajdującego się na narożniku rynku oraz budynku stojącego w zachodniej pierzei ul. Ratuszowej. Wiadomo, że w parterze kamienicy w latach 30-tych mieścił się sklep kolonialny (niem. Kolonialwaren) którego właścicielem był Walter Flos. Wcześniej usytuowany był w tym miejscu sklep z artykułami metalowymi i ceramicznymi, który prowadził Erich Prey.

Po II wojnie światowej budynek dalej pełnił funkcję obiektu mieszkalno – usługowego.

13. Opis

Sytuacja: Kamienica znajduje się przy południowo – zachodnim narożniku prostokątnego rynku, mającego genezę lokacyjną. Elewacja frontowa budynku wchodzi w linię południowo – wschodniej pierzei rynku. Elewacja boczna otwiera się na ul. Rynkową (do roku 2017 Mariana Buczka a w okresie przedwojennym ulica ta nosiła nazwę Markt Str.). Od strony tylnej kamienicy znajduje się wnętrze kwartału z luźną zabudową gospodarczą.

Materiał, konstrukcja, technika: Kamienica wykonana z cegły, kamienia i drewna. Budynek w konstrukcji mieszanej murowany z cegły i kamienia polnego oraz szkieletu drewnianego, wypełnionego cegłą lub gliną. Stropy nad parterem ceramiczne, łukowe na gurtach. Stropy pozostałych kondygnacji drewniane – belkowe. Więźba drewniana w konstrukcji mieszanej: kleszczowo – płatwiowej dwustolcowej oraz jętkowej o stolcach leżących. Dach kryty dachówką ceramiczną – marsylka na zaprawie. Klatka schodowa drewniana. Stolarki okienne drewniane (w konstrukcji skrzynkowej lub krosnowej), szklone na kit. Stolarki drzwiowe drewniane ramowo – płycinowe. Podłogi drewniane z desek oraz w niektórych pomieszczeniach ceramiczne z płytek klinkierowych. Wykończenie ścian i stropów tynk wapienny na podbitce słomianej. Wyprawy malarskie, tapety.

Rzut: Budynek na rzucie litery „L” z dłuższą częścią od strony rynku. Wnętrze na obydwu kondygnacjach w układzie: front - dwutraktowym, w części od strony ul. Ratuszowej - półotraktowym. Główne wejście do kamienicy od strony rynku. Za wejściem umieszczony jest korytarz, na końcu którego umieszczono drewnianą wysuniętą częściowo poza obrys budynku klatkę schodową. Przy końcu korytarza zlokalizowane są wejścia do mieszkań (obecnie na parterze lokale usługowe). Wejście do części budynku stojącego przy ul. Ratuszowej znajduje się od podwórza z poziomu terenu oraz za pośrednictwem zewnętrznych schodów prowadzących na galerię, z której możliwe jest wejście do mieszkania na piętrze. Lokale w parterze posiadają osobne wejścia od strony ulicy. Piwnice pierwotnie jednoprzestrzenne obecnie podzielone na komórki lokatorskie. Budynek podpiwniczony częściowo – brak piwnicy (lub zasypała) w części budynku przy ul. Ratuszowej. Wejście do piwnicy, z zewnątrz umieszczone jest od strony podwórza. Poddasze podzielone ścianami pożarowymi.

Bryła: Budynek dwukondygnacyjny, częściowo podpiwniczony, kryty przenikającym się dachem dwuspadowym, którego układ zdeterminowany jest przez rzut budynku znajdującego się na narożniku rynku. Od frontu kamienica posadowiona na cokole, co spowodowało konieczność wybudowania schodów umożliwiających wejście na poziom parteru. Od strony podwórza w środkowej części budynku (znajdującej się od strony rynku) znajduje się wysunięta klatka schodowa na rzucie prostokąta. Do klatki tej przylega mniej wysunięta konstrukcja żurawia służącego do transportu towarów na poddasze, które przystosowane jest do pełnienia funkcji magazynowej. Poddasze znajdujące się od strony ul. Ratuszowej występuje poprzeczny podział przestrzeni. Jest to pierwotna ściana szczytowa, która znalazła się we wnętrzu budynku po przedłużeniu budynku w kierunku południowym.

Elewacje: *Frontowa* dziewięcioosiowa, okna o wykroju prostokątnym ujęte opaskami. W trzeciej, czwartej i ósmej osi w poziomie parteru wejście do budynku oraz do lokali usługowych. Otwory w elewacji nie posiadają jednolitego rytmu odstępów. Wejście główne również nie znajduje się dokładnie w osi elewacji. *Elewacja boczna*, jedenastoosiowa. Otwory okienne analogiczne jak w elewacji frontowej. Okna w dwóch pierwszych osiach zamurwane – pozostawione w formie blend. W osi dziesiątej w poziomie parteru wejście z dostawionymi schodami. *Elewacja tylna (północno - zachodnia):* w parterze znajduje się jedno okno, wejście do lokalu na parterze oraz dobudówka w której znajduje się wejście na schody prowadzące galerię na pierwszej kondygnacji, zejście do piwnicy i składzik. *Elewacja tylna (południowo - wschodnia)* pięcioosiowa z dostawioną, wysuniętą klatką schodową oraz konstrukcją żurawia wychodzącego ponad dolną krawędź dachu.

Wnętrze: Budynek posiada wystrój typowy dla mieszkań z okresu, w którym powstał.

Instalacje: Obiekt wyposażony jest w instalacje: wodnokanalizacyjną, elektryczną i odgromową. Ogrzewany za pomocą kotłowni na paliwo stałe.

<p>14. Kubatura</p> <p>3500m³</p>	<p>15. Powierzchnia użytkowa</p> <p>1140,00m²</p>	<p>16. Przeznaczenie pierwotne</p> <p>Budynek mieszkalny z usługami w parterze</p>	<p>17. Użytkowanie obecne</p> <p>Budynek mieszkalny z usługami w parterze</p>
<p>18. Stan zachowania</p> <p>Kamienica nie uległa większym przekształceniom od lat 30-tych XX w. Czas ten należy przyjąć jako moment w historii obiektu kiedy uzyskał on spójny charakter wynikający z połączenia dwóch kamienic oraz dodania murowanej klatki schodowej od podwórza. Od tego czasu bryła budynku nie uległa zmianie. Zachował się też w dobrym stanie (szczególnie na 1 kondygnacji) wystrój wewnętrzny. Największym przekształceniom uległ parter w związku z adaptacją lokali mieszkalnych na funkcję usługową. Pierwotnie sklep mieścił się tylko przy narożniku budynku. W ramach adaptacji na pomieszczenia z usługami, usunięto część ścian oraz wykonano dodatkowe wejścia, po schodkach z ulicy co w szczególności wpłynęło na wystrój elewacji. W okresie przełomu XIX/XX w powiększono okna sklepu w parterze. Było to działanie typowe dla tego czasu i nie należy traktować tego faktu jako zniszczenie budynku. Pozostałe zmiany to wprowadzenie dodatkowych ścian działowych na wszystkich kondygnacjach, w tym w piwnicy jednak nie miało to wpływu na zachowanie historycznej substancji.</p> <p>Budynek z/w na swoją mieszaną konstrukcję częściowo murowaną, a częściowo w technologii szkieletu drewnianego uległ degradacji wynikającej z naturalnych procesów starzenia konstrukcji drewnianych. W związku z uszkodzeniami konstrukcji ścian zostały one lokalnie przemurowane. Zakres tych prac obecnie jest trudny do określenia bez szczegółowych badań konserwatorskich. Wartościową częścią budynku jest dobrze zachowana konstrukcja więźby wraz z kompletnie zachowanym żurawiem służącym do transportu towarów na poddasze, które pełniło funkcję magazynową. Warto zwrócić uwagę na częściowo zachowane pomieszczenie wędzarni znajdujące się na poddaszu.</p> <p>Kamienica posiada dobrze zachowane murowane piwnice z dogodnym wejściem. Obecnie budynek użytkowany jest jedynie w parterze górne kondygnacje pozostają nieużytkowane co sprzyja degradacji substancji zabytkowej. Występują lokalne zawilgocenia zwraca uwagę zły stan pokrycia dachowego.</p> <p>Niewątpliwie budynek wymaga pilnego remontu konserwatorskiego.</p>		<p>19. Istniejące zagrożenia, najpilniejsze postulaty konserwatorskie</p> <p>Funkcja mieszkalna - usługowa budynku nie uległa zmianie. Podlegał on przekształceniom wynikającym z użytkowania. W większości zmiany te należy traktować jako świadectwo nawarstwień historycznych. Podstawowym zagrożeniem dla zachowania budynku jest brak remontów, co prowadzi do degradacji substancji zabytkowej.</p> <p>Budynek posiada walory historyczne jako przykład XIX wiecznej małomiasteczkowej zabudowy kamienicznej, co kwalifikuje go do wpisu do rejestru zabytków. Ze względów konserwatorskich zaleca się:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zachowanie bryły i wyposażenia. - Pozostawienie pierwotnej funkcji mieszkania – usługowej oraz dyspozycji wnętrza. - Szczegółnej dbałości wymaga zachowana szkieletowa konstrukcja ścian i szczytów, wraz z galeriami komunikacyjnymi (zjadającymi się od) strony podwórza. oraz unikalne rozwiązanie żurawia przylegającego do elewacji tylnej. - Zachowanie oryginalnej więźby dachowej. - Zastosowanie dachu krytego dachówką karpiówką w kolorze czerwonym, zachowanie charakterystycznego układu kominów. - Zabrania się wszelkiego rodzaju modernizacji i rozbudów, które mogą doprowadzić do zmiany bryły budynku i jego wystroju architektonicznego. - Dopuszcza się adaptację poddasza na cele mieszkaniowe. - Dopuszcza się likwidację dostawionej klatki schodowej i wykonanie nowej ale już we wnętrzu budynku – umieszczonej w zależności od programu funkcjonalnego. - Należy przywrócić oryginalny wystrój elewacji w szczególności dotyczy to ujednolicenia stolarek okiennych na wzór zachowanych historycznych. - Zachowaną konstrukcję ścian szkieletowych od strony podwórza należy pozostawić nietynkowaną. Konieczna może być wymiana niektórych elementów drewnianych oraz rekonstrukcje ich formy. - W miarę możliwości zachować historyczne elementy wyposażenia wnętrza takie jak: podłogi drewniane i ceramiczne, stolarki okienne i drzwiowe. - Należy zlikwidować wtórne wejście do lokalu usługowego od strony rynku. Lokal ten powinien być dostępny poprzez wejście główne. - Przed podjęciem remontu należy wykonać inwentaryzację konserwatorską obiektu oraz niezbędne badania pozwalające na określenie stanu technicznego budynku (ekspertyza stanu technicznego). Dodatkowo niezbędne są badania lokalizacji i stanu zachowania konstrukcji szkieletowych ścian oraz piwnic. 	

20. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

21. Uwagi

At. inw. 1741 C / 2017, CD 520

22. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

23. Bibliografia

Werner Reinhold, Chronik der Stadt Soldin, Soldin 1846.

Eduard Jobst. Siedler, Märkischer Städtebau im Mittelalter. Beiträge zur Geschichte der Entstehung, Planung und baulichen Entwicklung der märkischen Städte, Berlin 1914.

Rudolf: Gottschalk, Soldin Heimatbuch, Soldin 1935.

Heimatbuch des Heimatkreis Soldin, 2. Auflage Soltau 1984.

Waldemar Witek, Myślibórz woj. Zachodniopomorskie. Studium wartości kulturowych, Szczecin 1999, dokumentacja w zbiorach WKZ w Szczecinie.

24. Opracowanie karty ewidencyjnej (autor, data i podpis)

tekst: 11. 2017 mgr Maciej Gibczyński

plany, rysunki: 11. 2017 mgr Maciej Gibczyński

fotografie: 11. 2017 mgr Maciej Gibczyński

25. Źródła ikonograficzne (rodzaj, miejsce przechowywania)

Plan miasta Myśliborza w skali 1: 1000 z lat 50-tych XX w. W zbiorach WKZ Szczecin.

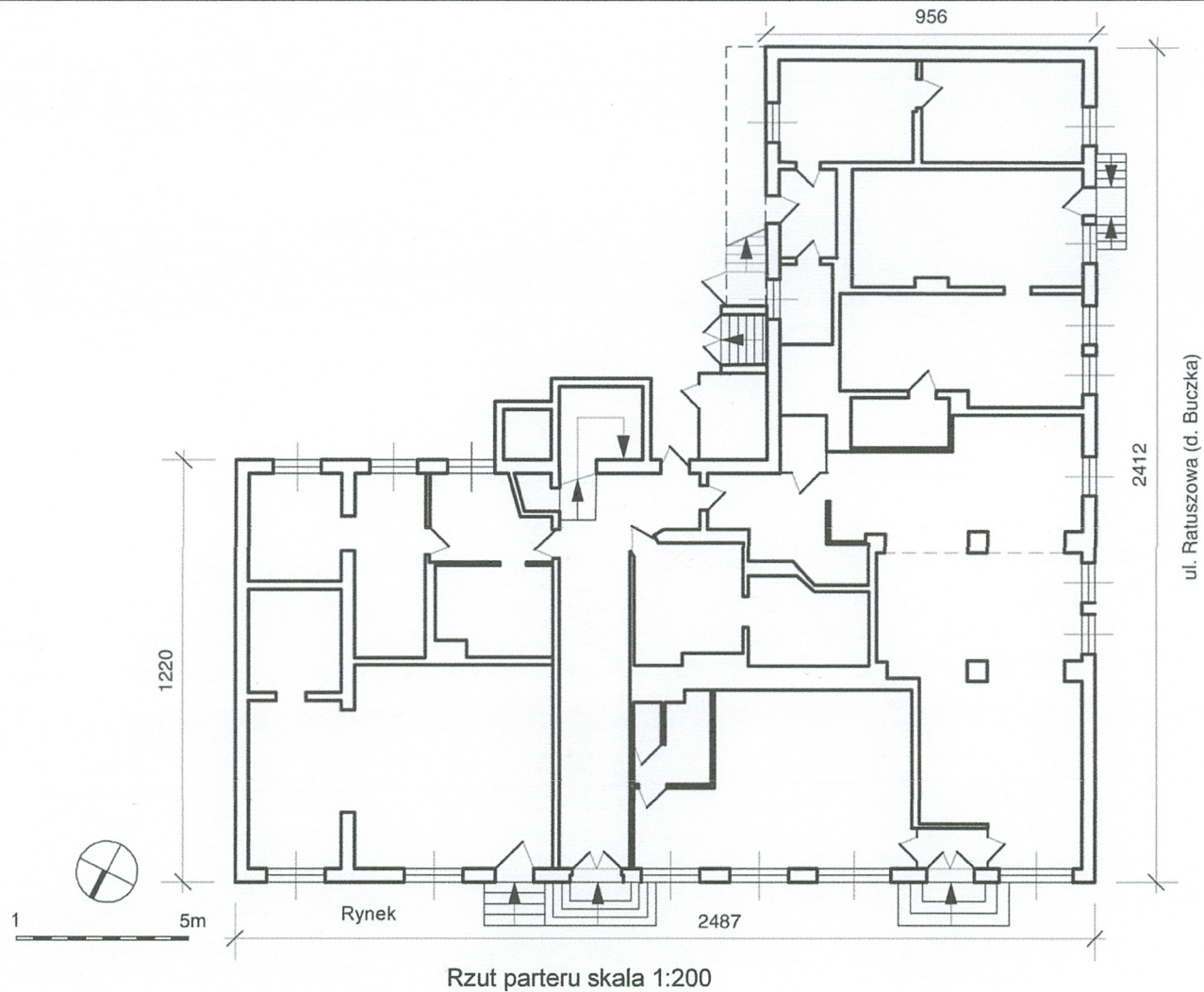
26. Załączniki

8 załączników ze zdjęciami i rysunkami.

ZAŁĄCZNIK DO KARTY EWIDENCYJNEJ

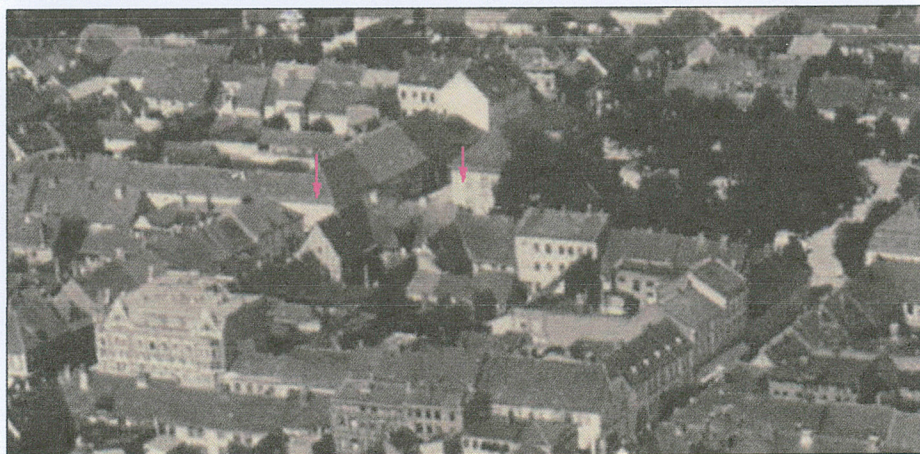
Nr 1

1. Miejscowość	Myślibórz	5. Nazwa zabytku (jak w karcie), adres KAMIENICA Rynek im. Jana Pawła II nr 2	6. Zawartość załącznika Rzut parteru
2. Gmina	Myślibórz		
3. Powiat	Myśliborski		
4. Województwo	Zachodniopomorskie		

Opracowanie załącznika:
(data i podpis) 11. 2017 mgr Maciej Gibczyński

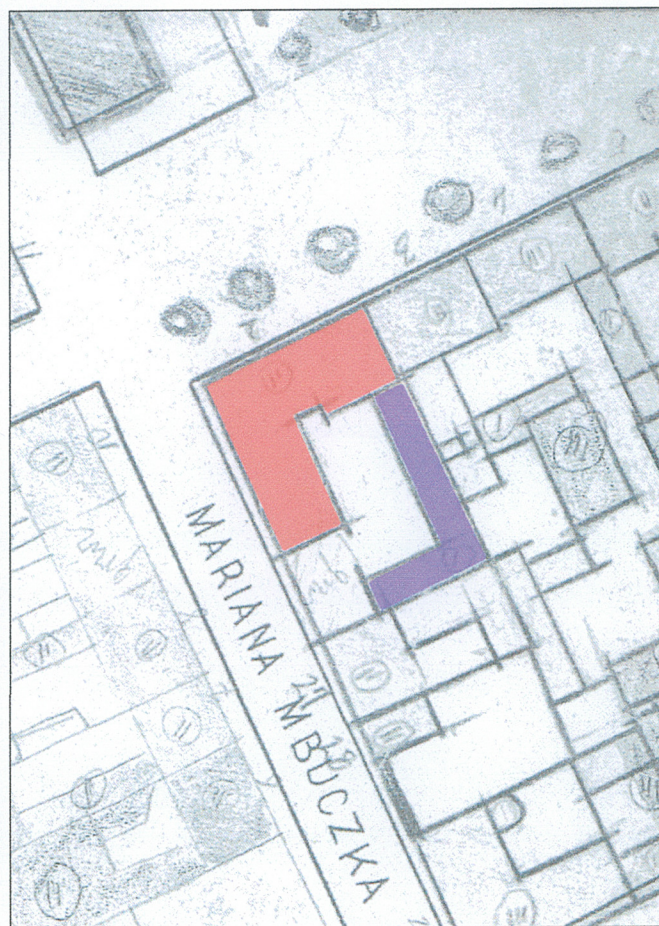
1. Miejscowość	Myślibórz	5. Nazwa zabytku (jak w karcie), adres KAMIENICA Rynek im. Jana Pawła II nr 2	6. Zawartość załącznika Materiał ilustracyjny
2. Gmina	Myślibórz		
3. Powiat	Myśliborski		
4. Województwo	Zachodniopomorskie		

Fragment zdjęcia lotniczego lata 30-te XX w.

Widok w kierunku ul. Ratuszowej lata 30-te XX w.

Fragment planu miasta skali 1:1000
z lat 50-tych XX w.

Legenda kolorów:
czerwony – zachowany budynek
fioletowy – nieistniejąca oficyna

1. Miejscowość	Myślibórz	5. Nazwa zabytku (jak w karcie), adres KAMIENICA Rynek im. Jana Pawła II nr 2	6. Zawartość załącznika Materiał ilustracyjny
2. Gmina	Myślibórz		
3. Powiat	Myśliborski		
4. Województwo	Zachodniopomorskie		

Elewacja frontowa widok od strony Rynku.

Elewacja boczna od ul. Ratuszowej.

1. Miejscowość	Myślibórz	5. Nazwa zabytku (jak w karcie), adres KAMIENICA Rynek im. Jana Pawła II nr 2	6. Zawartość załącznika Materiał ilustracyjny
2. Gmina	Myślibórz		
3. Powiat	Myśliborski		
4. Województwo	Zachodniopomorskie		

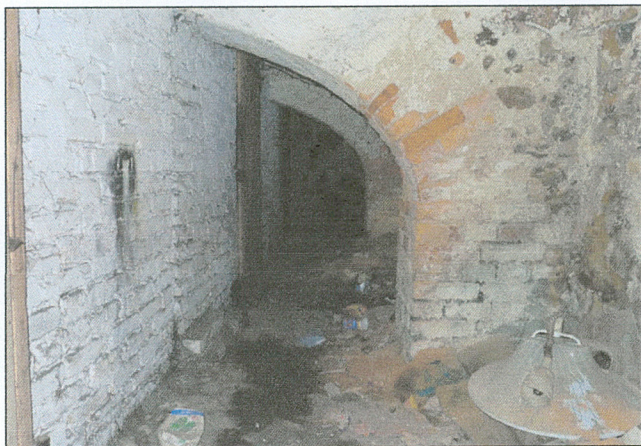

Elewacja tylna.

Elewacja tylna od ul. Ratuszowej.

1. Miejscowość	Myślibórz	5. Nazwa zabytku (jak w karcie), adres KAMIENICA Rynek im. Jana Pawła II nr 2	6. Zawartość załącznika Materiał ilustracyjny
2. Gmina	Myślibórz		
3. Powiat	Myśliborski		
4. Województwo	Zachodniopomorskie		

Piwnica.

Piwnica.

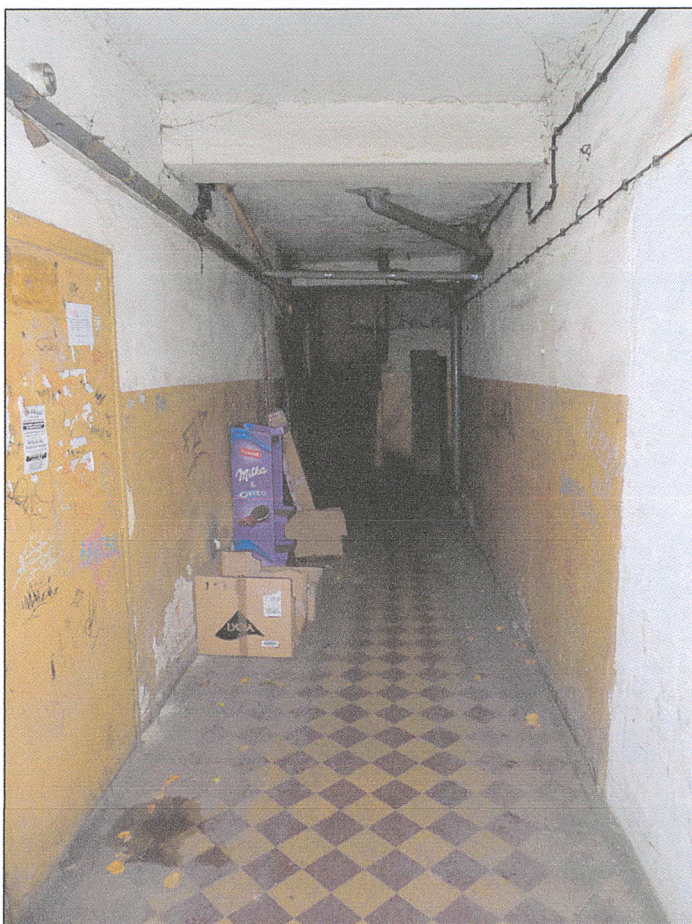

Zejście do piwnicy.

Piwnica.

1. Miejscowość	Myślibórz	5. Nazwa zabytku (jak w karcie), adres KAMIENICA Rynek im. Jana Pawła II nr 2	6. Zawartość załącznika Materiał ilustracyjny
2. Gmina	Myślibórz		
3. Powiat	Myśliborski		
4. Województwo	Zachodniopomorskie		

Sień – wejście główne.

Parter – lokale usługowe.

1. Miejscowość	Myślibórz	5. Nazwa zabytku (jak w karcie), adres KAMIENICA Rynek im. Jana Pawła II nr 2	6. Zawartość załącznika Materiał ilustracyjny
2. Gmina	Myślibórz		
3. Powiat	Myśliborski		
4. Województwo	Zachodniopomorskie		

Strych – ściana szczytowa.

Strych – drugi poziom.

Strych – pomieszczenie wędzarni.

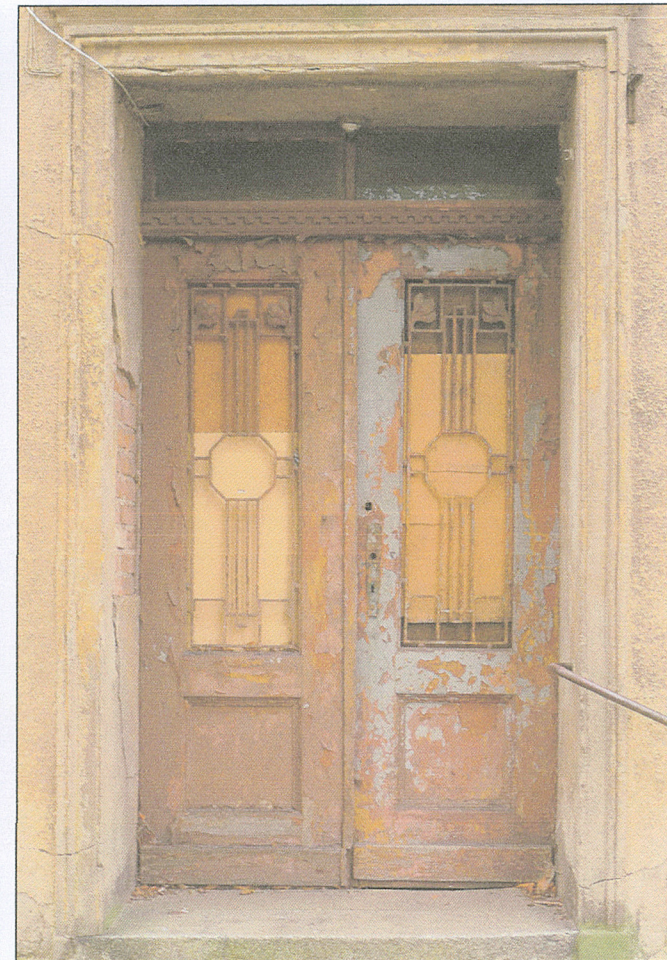

Strych – ściana szczytowa w części przyrynkowej.

1. Miejscowość	Myślibórz	5. Nazwa zabytku (jak w karcie), adres KAMIENICA Rynek im. Jana Pawła II nr 2	6. Zawartość załącznika Materiał ilustracyjny
2. Gmina	Myślibórz		
3. Powiat	Myśliborski		
4. Województwo	Zachodniopomorskie		

Żuraw – elewacja tylna.

Oryginalna stolarka okienna
oraz fragment Szyldu Walter Flos.

Drzwi – elewacja frontowa.